

Stockholm 2014-05-08

Ert dnr. 4.7.21-1335/14

Växt- och miljöavdelningen

Ingrid Karlsson

Jordbruksverket

551 82 Jönköping

Remissvar på förslag till ny förordning om ekologisk produktion

Naturskyddsforeningen har tagit del av förslaget om ny förordning om ekologisk produktion och har följande kommentarer.

Naturskyddsforeningen anser;

- att antaganden om konsumenters tillit till den ekologiska produktionen, som är grunden till förändringsförslagen, är felaktiga.
- att förslaget inte leder till förbättringar ur miljösynpunkt utan kommer att leda till kraftigt minskad miljönytta från den ekologiska produktionen.
- att möjligheten till fattigdomsbekämpning genom ekologisk produktion i Syd kraftigt begränsas.
- att förslaget bör avvisas i sin helhet.

Naturskyddsforeningen har under en mycket lång tid arbetat för att driva den ekologiska konsumtionen och produktionen framåt eftersom det bidrar med betydande vinster för miljön, djurvälstånd samt ger viktiga mervärden för konsumenterna och producenter. Foreningen har också lång erfarenhet av att arbeta med konsumentfrågor och stor kontaktyta med många gröna konsumenterna. Det är med mycket stor oro vi nu ser ett förslag som kommer att ge en kraftfullt negativ utveckling på den ekologiska marknaden.

Konsumenternas tillit till ekologisk produktion är hög

Naturskyddsforeningen är en grön konsumentröst för över 200 000 medlemmar. Vi ser ett stort och ökande intresse för hur maten produceras och att man uppskattar den ekologiska produktionens mervärden. Att konsumtionen för ekologisk mat också ökar är ytterligare ett bevis för att förtroendet för märkningen är hög. Vi menar därför att den bild som ges i konsekvensutredningen, att den ekologiska sektorn har ett lågt förtroende hos konsumenterna, inte är korrekt och kraftigt bör ifrågasättas. Naturskyddsforeningen anser inte att behovet av ökat konsumentförtroende ska få leda till att minska den ekologiska produktionens totala miljönytta, hindra utvecklingen av miljöteknik samt minska möjligheten för en viktigt mervärdesmarknad.

Förslaget ger minskad miljönytta och frångår viktiga miljöprinciper

Om förslaget till ny förordning genomförs i nuvarande skick riskerar det att slå ut en stor del av den ekologiska produktionen. Bland annat föreslår EU-kommissionen att ta bort alla möjligheter till undantag som kan behövas när bristsituationer uppstår i produktionen, att hela jordbruksföretaget måste vara omlagt till ekologiskt efter omställningsperioden och att fodret till 90 procent ska vara producerat på gården eller i regionen.

Förslaget riskerar därför att leda till långtgående negativa effekter och kan kraftigt försvåra Sveriges möjligheter att uppfylla mål om en levande landsbygd samt miljö kvalitetsmål som Giftfri miljö och Ett rikt odlingslandskap.

Förorenaren ska betala

Principen om förorenarens betalningsansvar (Polluter Pays Principle, PPP) innebär att förorenare ska betala dels kostnaden för att motverka miljöproblem, dels kostnaden för de skador som drabbar andra än förorenaren.

Redan idag har den ekologiska produktionen kostnader för kontroller i produktionen för att bevisa att man inte använt kemiska bekämpningsmedel. I EU:s kontroller hittas väldigt sällan rester av bekämpningsmedel i ekologisk mat. När det hittas är det troligt att den ekologiska produktionen är drabbad av kemikaliejordbrukets användning där medlen kan spridas från närliggande odlingar eller vid lagring och transport.

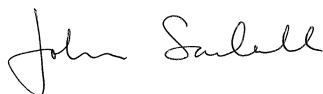
I förslaget föreslår EU-kommissionens att det ska finnas gränsvärden för otillåtna substanser i ekologiska produkter. Här är det viktigt att poängtera att den ekologiska märkningen är en produktionsmärkning som kontrollerar att produktionen följer uppsatta regler, inte en produktmärkning. Att öka kunskapen kring detta är ett enkelt sätt att öka förståelsen för märkningen och undvika felaktiga förväntningar på produkterna. EU-kommissionens föreslår att om bekämpningsmedel hittas över uppsatta gränsvärden ska produkten underkännas oavsett anledning. Vidare blir det upp till den ekologiska producenten att bevisa att produkterna blivit kontaminerade av kemikaliejordbrukets användning. Detta är inte acceptabelt och går helt emot principen om att förorenaren ska betala.

Ytterligare ett förslag som kommer att fördyra och försvåra tillgängligheten för de ekologiska produkterna är att EU-kommissionen föreslår att alla butiker som säljer ekologiska varor måste vara certifierade. Det föreslås gälla också där enbart färdigförpackade varor säljs. Det innebär att det till exempel inte längre blir tillåtet att sälja ekomjolk i livsmedelsbutiker som inte är certifierade. Detta kommer innebära ökade kostnader och administration för butiker och risken är stor att butiker med liten omsättning av ekologiska varor kommer sluta sälja ekologiskt.

Ekologiskt är ett viktigt verktyg för fattigdomsbekämpning

EU-kommissionens förslag kräver också att reglerna för importerade produkter ska vara i "överensstämmelse" med EU:s regler. Detta riskerar att kraftigt minska importen av ekologiskt kaffe, bananer och annan frukt, nötter och kryddor. Möjligheten till fattigdomsbekämpning genom att nå en marknad med de ekologiska mervärdena är en mycket viktig fråga för Naturskyddsföreningen. I rapporten "Ekologiskt i Brasilien - Deltagardriven certifiering och lokal handel för ett hållbart lantbruk"¹ finns ett mycket bra exempel från ett lantbruksprojekt i södra Brasilien och organisationen Centro Ecológicos arbete med deltagardriven certifiering av ekologiska livsmedel. Naturskyddsföreningen har också en samarbetsorganisation i Etiopien som visar på många goda resultat vid övergång till ekologisk odling.² I projektet visades att övergången till ekologiska metoder ledde till ökad produktivitet och ökade skördar, minskad sårbarhet för såväl torka som skadedjur och översvämningar, högre grundvattennivåer, ökad markbördighet, ökade inkomster samt ökad biologisk mångfald och gynnad produktion av ekosystemtjänster.

Vänligen

Johanna Sandahl
vice ordförande

Emelie Hansson
sakkunnig mat- och jordbruk

¹ Svenska: http://www.naturskyddsforeningen.se/sites/default/files/dokument-media/2009_jordbruk_mat_ekologiskt_i_brasilien.pdf

Engelska:

http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CCYQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.centroecologico.org.br%2Ftese_download.php%3Fid_tese%3D21%26tipo%3Dpdf&ei=XkjrU8qLNqH_ygOYrIHAAG&usg=AFQjCNFHpeSyxlZbCFEjmfPZgYmQiiQznA

² http://www.naturskyddsforeningen.se/sites/default/files/dokument-media/2007_jordbruk_mat_jordbruk_etiopien.pdf